

Bijlage HAVO
2016

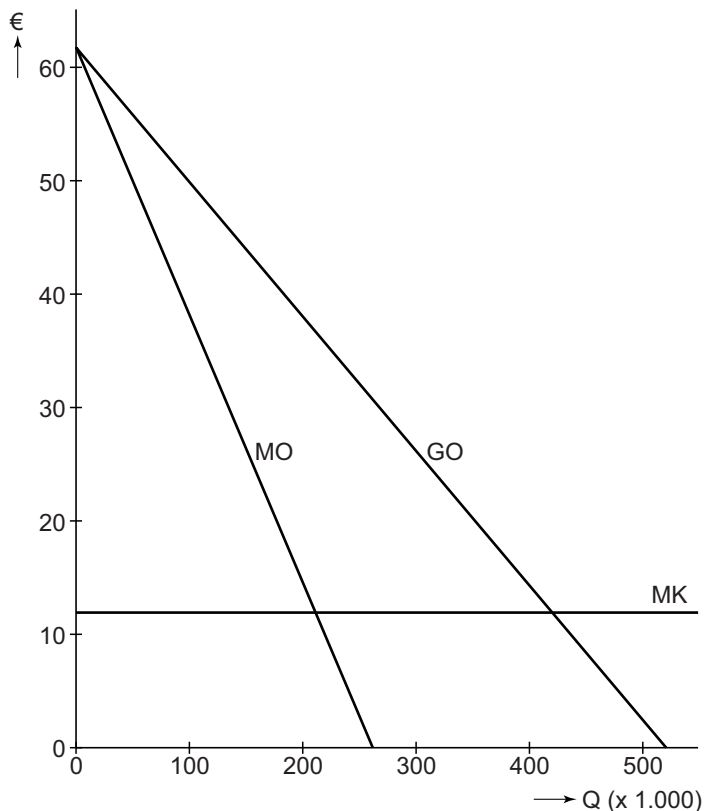
tijdvak 1

economie

Bronnenboekje

Opgave 1

bron 1 bedrijfseconomische gegevens van Ferrygood

$$\begin{aligned}
 P &= -0,12Q + 62,4 \\
 MO &= -0,24Q + 62,4 \\
 TK &= 12Q + 2.000
 \end{aligned}$$

- P = prijs van een retourticket in euro's
 Q = gevraagde hoeveelheid retourtickets in duizendtallen
 GO = gemiddelde opbrengst (P)
 MO = marginale opbrengst
 MK = marginale kosten
 TK = totale kosten in duizenden euro's

bron 2 matrix van marktaandelen op basis van afzet (in procenten)

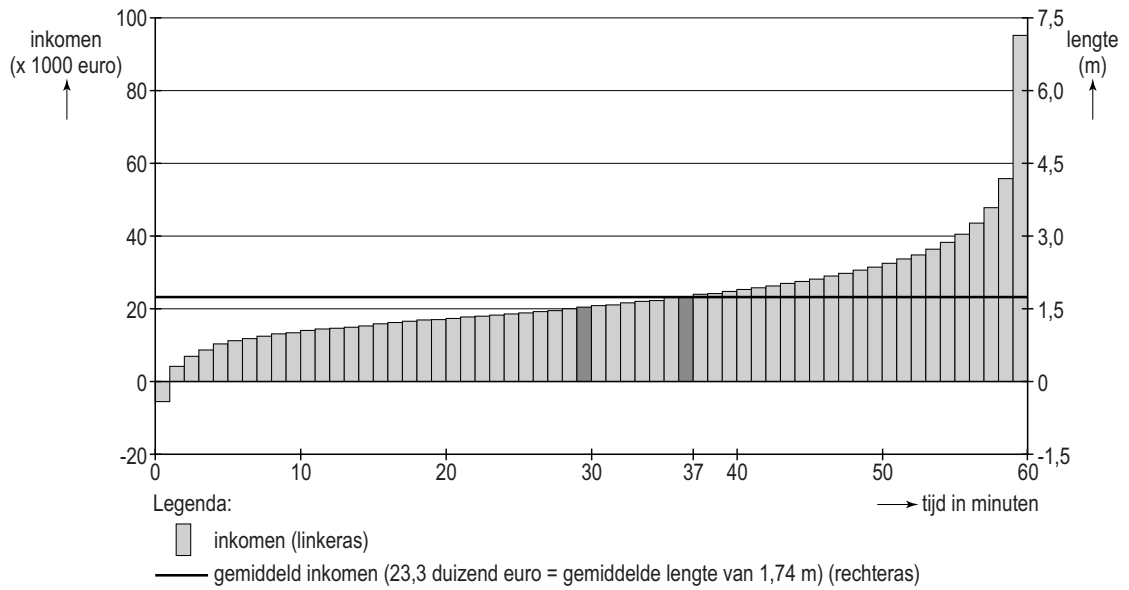
		<i>Budgetboot</i>	
		prijs gelijk	prijs verlagen
Ferrygood	prijs gelijk	68 ; 32	59 ; 41
	prijs verlagen	76 ; 24	68 ; 32

Opgave 2

bron 1 samenstelling inkomen in Nederland, 2010

	totaal bedrag
	<i>mln euro</i>
Inkomen uit arbeid	296.472
Inkomen uit onderneming en vermogen	17.494
....(A)....	313.966
Uitkeringen inkomensverzekeringen	80.787
Uitkeringen sociale voorzieningen	12.833
Overige persoonsgebonden overdrachten	2.886
....(B)....	96.506
Premies inkomensverzekeringen	77.466
Premies ziektekostenverzekeringen	44.979
Belastingen op inkomen en vermogen	43.666
Totale heffing	166.111
(A) + (B) – Totale heffing =(C)....	244.361

bron 2 Parade van Pen in 2010

Toelichting

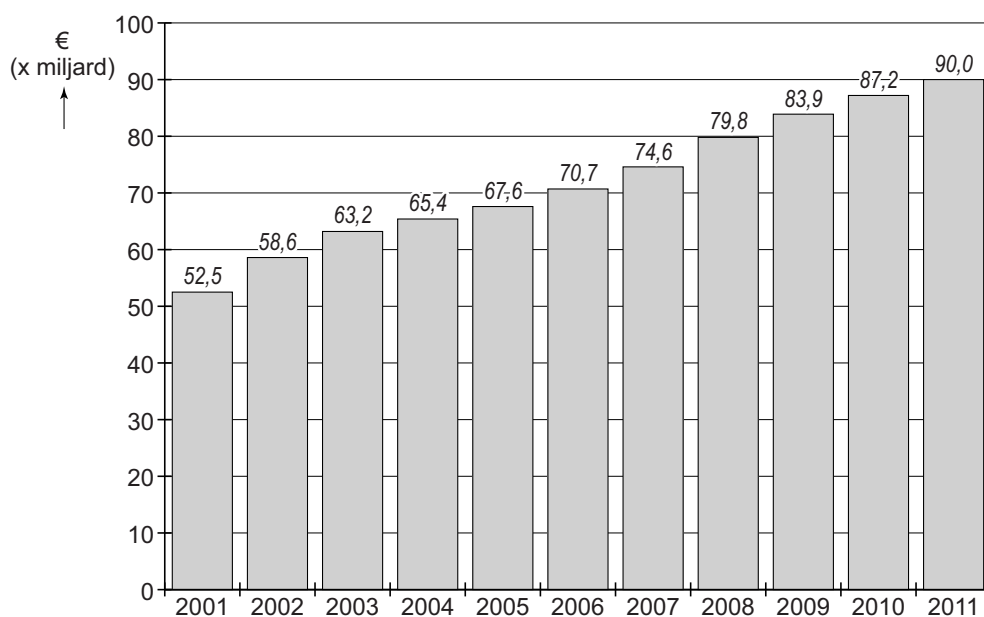
- De lengte van een persoon is evenredig aan zijn of haar inkomen.
- Het gemiddelde inkomen van € 23.300 van een persoon is precies gelijk aan de gemiddelde lengte van 1,74 meter van die persoon.
- De parade duurt 60 minuten.

Opgave 3

bron 1 voorgenen maatregelen van twee zorgverzekeraars om de uitgaven aan ziektekosten te beperken

zorgverzekeraar	voorgenomen maatregel
Benadis	Benadis laat nieuwe klanten online een vragenlijst invullen. Verzekerden die een gezonde levensstijl weergeven krijgen een cadeau naar keuze of een premiekorting op hun aanvullende verzekering.
Vizaget	Vizaget introduceert een no-claimkorting voor de aanvullende verzekeringspakketten. Indien een verzekerde in een jaar geen vergoeding voor gemaakte ziektekosten claimt, krijgt hij het jaar daarop een no-claimkorting.

bron 2 uitgaven aan gezondheidszorg

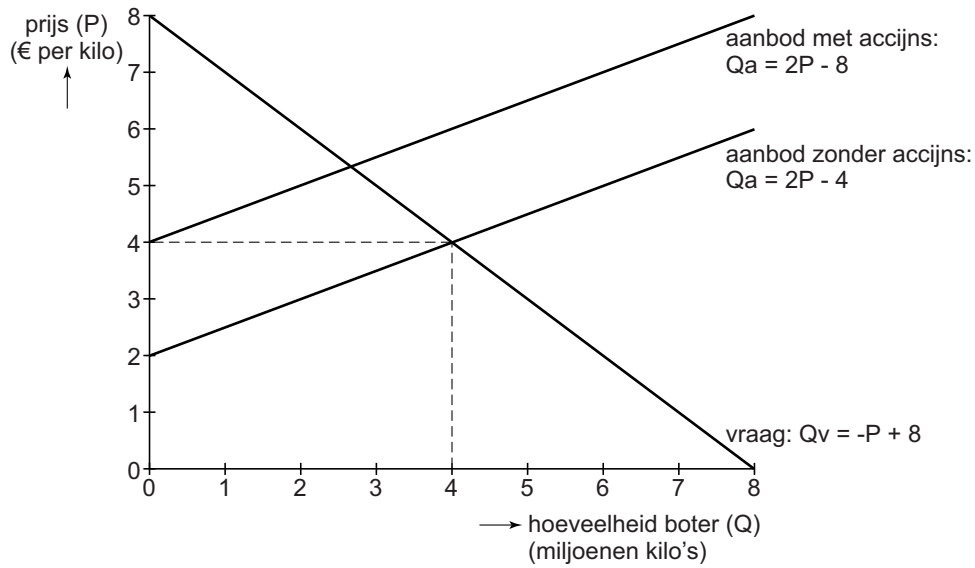

bron 3 prijsindexcijfers van uitgaven gezondheidszorg (2001 = 100)

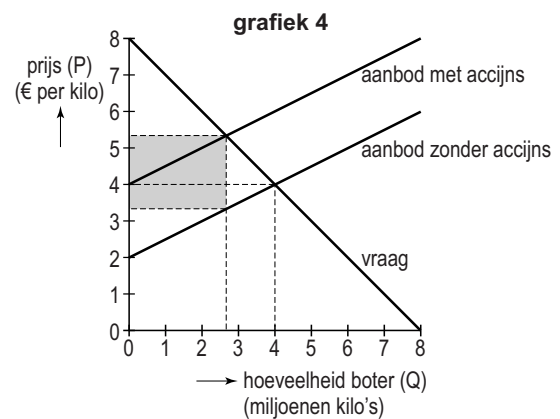
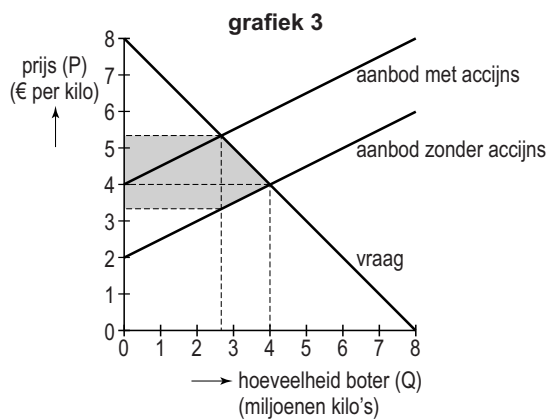
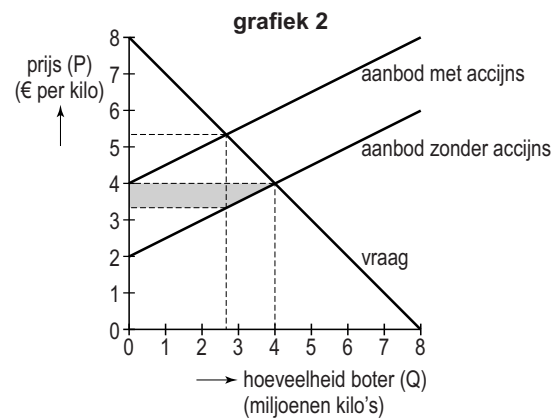
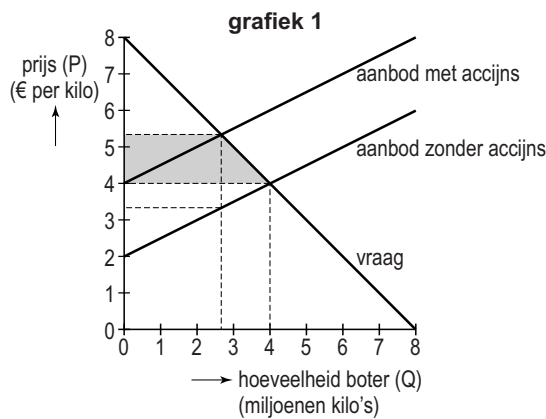
2002	102,3	2007	114,6
2003	104,7	2008	117,3
2004	107,1	2009	120
2005	109,5	2010	122,7
2006	112	2011	125,5

Opgave 4

bron 1 botermarkt in Denemarken

bron 2 antwoordmogelijkheden bij vraag 20

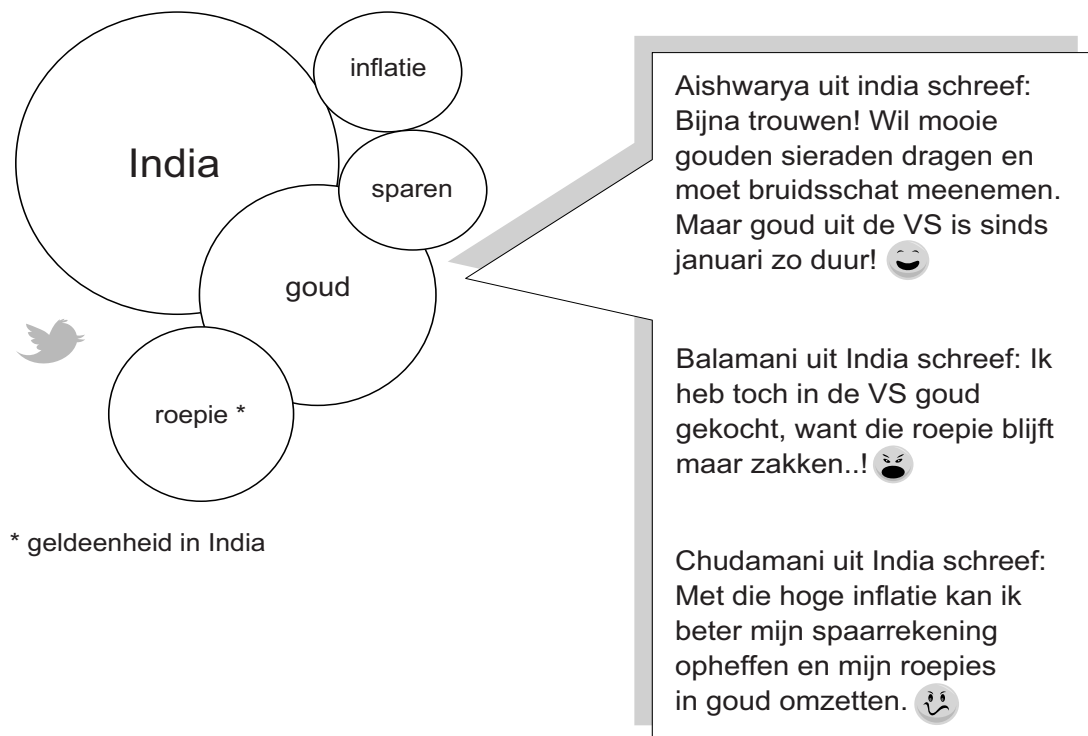

Opgave 5

bron 1 twitter en de goudprijs

In onderstaand figuur worden de meest voorkomende onderwerpen in tweets van Indiase burgers grafisch weergegeven ('trending topics'). Hoe groter de cirkel, des te vaker komt het onderwerp in tweets voor.

Een aantal tweets van Indiase burgers met daarin het woord 'goud' zijn weergegeven.

bron 2 uit een krant...

Fed verhoogt rente in VS

Na jaren van renteverlagingen heeft de centrale bank (Fed) van de Verenigde Staten aangekondigd de rente te verhogen.

De Amerikaanse economie is herstellende van de kredietcrisis en volgens de voorzitter van de Fed is stimulering via een lage rente niet meer nodig.

De voorzitter verwacht dat de renteverhoging zal leiden tot kapitaalimport vanuit landen zoals India.